

PARTENERIAT EDUCATIONAL: GRADINIȚA-FAMILIE-COMUNITATE

După familie, **grădinița** constituie prima experiență de viață a copilului în societate. Această instituție îl așază într-un cadru nou prin dimensiunile și conținutul său. Aici copilul ia cunoștință cu activități și obiecte care-i stimulează gustul pentru investigație și acțiune, îl provoacă să se exprime și îi propune, incipient, angajarea în relațiile sociale de grup. Copilul preșcolar începe să-și definească treptat începutul personalității sale, învățământul preșcolar reprezentând din acest punct de vedere piatra de temelie, premisa dezvoltării ulterioare, baza de la care se pornește în construirea personalității fiecărui viitor cetățean.

În munca oricărei educatoare se întâlnesc două realități de care trebuie să țină seama tot timpul și anume: trăsăturile comune copilăriei, universalitatea vârstei copilăriei și diversitatea, unicitatea fiecărui copil cu care va lucra. Principala preocupare a educatoarei, în tot timpul activității sale, este aceea de a realiza un echilibru stabil între ceea ce este comun și ceea ce este individual în grupă, între dezvoltarea psihică și cea fizică a fiecărui copil, între activitatea desfășurată și progresele realizate etc. Dificultatea constă în a găsi exerciții și tipuri de activități potrivite, atât pentru întreaga grupă, cât și pentru fiecare membru în parte, răspunzând fiecărei nevoi individuale. Teza educabilității și a maleabilității fiecărui copil în practică devine mai dificilă, datorită experienței și specificului conduitei fiecărui copil. Educația devine artă, în cazul descoperirii porțiței deschise spre cunoaștere și acomodare a fiecărui preșcolar. Trăsăturile individuale (temperamentul, predispozițiile ereditare, experiența dobândită etc.) devin premise ale succesului sau insuccesului în primele săptămâni de activitate.

Știm cu toții: copiii sunt diferiți. Și totuși câteva lucruri esențiale îi fac să fie asemenea: toți au nevoie de dragoste, de securitate, de hrană bună și de stimulare, toți simt nevoia de siguranță, de acceptare, de recunoaștere, toți caută sprijin în adult și au nevoie de acesta pe măsură ce își dezvoltă încrederea în sine și își dobândesc propria independență. ***Independența spre ce anume? Independența de a fi membri participativi ai comunității, membri care știu să își asume responsabilități și să urmărească să le fie respectate drepturile.***

Grădinița este unul dintre partenerii comunitari implicați și consecvenți a cărei existență în societate marchează începutul traseului educațional al copilului și primii pași către viitoarea sa

devenire de cetățean responsabil. Întregul personal al grădiniței se străduiește să acopere aceste nevoi sprijinind copilul în mod nemijlocit, prin intervenție directă și continuă. **Relația dintre comunitate și grădiniță** este de determinare și susținere reciprocă. De nenumărate ori, grădinița este pusă în situația de a rezolva o serie de probleme pe care, prin dimensiunea și locul pe care îl ocupă, nu pot fi soluționate fără un sprijin adecvat și o susținere directă din partea comunității. Pe de altă parte, comunitatea încearcă să preia tot ceea ce îi oferă societatea și în egală măsură intervențiile sistemului de educație.

Conceptul de parteneriat (provenit din engl. *partnership*), în sens etimologic desemnează relațiile stabilite între asociații din instituții diferite. Termenul **parteneriat** se bazează pe premisa că partenerii au un fundament comun de acțiune și un principiu al reciprocității, ceea ce le permite să-și unească eforturile spre atingerea unui țel comun. Colaborarea partenerilor implicați în educație presupune construirea unei relații clădite pe unificarea unui sistem de valori și cerințe adresate copilului. Conceptul de **parteneriat educațional** constituie o atitudine în câmpul educațional, și presupune colaborare, cooperare, comunicare eficientă, acces egal, acceptarea diferențelor și interacțiuni îndreptate în scopul optimizării rezultatelor educației.

Datorită abordării curriculare flexibile și deschise pe care o presupune în rezolvarea problemelor cu care se confruntă astăzi educația, **parteneriatul educațional tinde să devină un concept central**. Din abordarea curriculară a educației rezultă nevoi precum aceea de cunoaștere, respect și valorizare a diversității, ce presupune unicitatea ființei umane și multiculturalitatea. Fiecare copil este unic, are particularități diferite, determinate de caracteristici individuale și de apartenența lor la un spațiu și o identitate socio-culturală. Copilul intră, de la începutul existenței sale, în interacțiuni umane, care se manifestă în diverse forme: ca interdependență a factorilor sociali, ca influențare, ca schimb de idei, sentimente și stiluri de conduită. **Particularitățile individuale** reprezintă răspunsurile personale la solicitările mediului, unicitatea venind din ecuația subiectivă a fiecăruia, din stilurile de învățare, din ritmurile dezvoltării, din trăsăturile, capacitățile, competențele și comportamentele fiecăruia, amprenta culturală fiind importantă pentru că determină bogăția diversității la nivelul grupului social.

Parteneriatul educațional se instituie între următoarele instituții: **familie** (partener tradițional al școlii), **școală** (ca instituție socială transmițătoare de valori), **comunitate** (ca beneficiar al serviciilor educaționale), **agenții educaționali** (elevi, părinți, cadre didactice, psihologi, alți specialiști), **instituții de cultură** (universități, biblioteci, muzee, centre de cultură), și **alți factori** interesați în dezvoltarea instituțională a sistemului de educație.

Obiectivele parteneriatelor educaționale sunt:

- 1 să asigure coerența politicilor și strategiilor de menținere a educației ca sector prioritar ;
- 2 să consolideze cadrul instituțional și legislativ al dezvoltării umane ;
- 3 să asigure instrumente instituțiilor școlare necesare în dezvoltarea programelor specifice;
- 4 să implice comunitatea în asigurarea calității educației;
- 5 să asigure colaborarea școlii cu beneficiarii în sensul realizării echității, a egalității de șanse;
- 6 să elaboreze programe comune, menite să faciliteze integrarea socio-profesionale a absolvenților;
- 7 să confirme și să întărească rolul unităților de învățământ în viața comunității;
- 8 să asigure articularea programelor europene și internaționale care determină măsuri de inovare și de dezvoltare la nivel local, județean sau regional;
- 9 să asigure, în cooperare cu mass-media, informarea corectă și completă a beneficiarilor și publicului în ceea ce privește impactul social al programelor și măsurilor din domeniul educațional.

Grădinița reprezintă un sprijin pentru comunitate și nu doar un loc în care copiii își însușesc cunoștințe. Atunci când părinții, copiii și ceilalți membri ai comunității se consideră parteneri în educație , se creează o comunitate de suport care începe să funcționeze. Din acest motiv, parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială și necesară în organizarea grădiniței și a grupei de preșcolari . Pentru realizarea unui parteneriat trebuie stabilite câteva forme de relaționare necesare. Astfel ,trebuie respectate cele patru condiții de realizare ale acestui proces: **comunicare,coordonare,cooperare** și în final,**parteneriat**.

În ceea ce privește relația dintre grădiniță și părinți cele mai frecvente forme de organizare a acestei relații sunt :

- 1 ***Ședințele cu părinții;***
- 2 ***Discuții individuale între cadrele didactice și părinți;***
- 3 ***Organizarea unor întâlniri cu părinții ;***
- 4 ***Implicarea părinților în manifestări culturale ale școlii și activități recreative;***
- 5 ***Voluntariatul ;***
- 6 ***Asociațiile de părinți ;***

Există câteva tipuri de implicare a familiei care ne pot ajuta să creăm parteneriate eficiente cu părinții, comunitatea, pentru a spori eficiența procesului educativ.

1. Părinții pot primi ajutor pentru a crea medii familiale care să sprijine experiențele de învățare ale copiilor prin modalități diverse, printre care: oferirea de informații despre organizarea spațiului de acasă al copilului pentru a-i sprijini învățarea, dar și jocul, sprijinirea în înțelegerea unei

relații cu dublu sens, între familie și grădiniță.

2. Comunicarea cu părinții este recunoscută drept esențială, iar stabilirea unui canal de comunicare cu două sensuri despre progresul copiilor se poate realiza prin: organizarea consultațiilor individuale ritmice cu părinții, dar și prin realizarea unor dosare/ portofolii în care să se prezinte activitatea copiilor care vor fi trimise acasă spre consultare.

3. Voluntariatul reprezintă o practică de succes și presupune organizarea acțiunilor de ajutor din partea părinților (la grădiniță, acasă sau în alte locații) sau a altor agenți care să sprijine echipa grădiniței, dar și pe copii. Pentru a identifica disponibilitatea părinților și timpul pe care îl pot aloca e indicat să se dea un chestionar la început de an școlar. Părinții, în spațiul grupei, pot acționa ca voluntari prin activități precum:

- 1 acordarea ajutorului în derularea activităților din centre sau supravegherea lor;
- 2 însoțirea copiilor în activitățile extrașcolare (excursii, vizite la obiective turistice sau culturale);
- 4 implicare în realizarea decorurilor pentru un eveniment, o serbare.

4. Implicarea părinților în luarea deciziilor reprezintă o verigă importantă a parteneriatului.

5. Colaborarea cu comunitatea, prin identificarea resurselor care vor susține învățarea și vor spori experiența copiilor se poate realiza prin mijloace precum: integrarea serviciilor comunității prin parteneriate care implică grădinița și alte agenți care sunt interesate de aspecte legate de viața civică, sănătate, cultură, recreere etc.

Pentru a avea rezultate deosebite cu copii, pentru a crea un mediu adecvat desfășurării cu succes a procesului instructiv-educativ este indicat să existe un parteneriat educațional funcțional grădiniță familie, începând de la grupa mică și continuând până la grupa pregătitoare. Din experiența mea cu copiii și cu părinții pot spune ca numai existând o colaborare strânsă educatoare-copii-părinții poți avea rezultatele scontate, doar astfel poți realiza obiectivele propuse, poți crea o atmosferă benefică de învățare, de joc, de prietenie, încredere, reușită, etc. În cadrul parteneriatelor cu părinții am prezentat grădinița, oferta educațională, am specificat drepturile și obligațiile părinților și copiilor, regulile grupei, am organizat serbări, lectorate, ședințe, excursii, ieșiri la locuri de joacă pentru copii, lecții deschise, expoziții ale proiectelor tematice desfășurate cu copiii, acțiuni de voluntariat, ecologie, studii de caz (copii cu CES; ADHD), etc. Parteneriatele mi-au oferit ocazia de a încheia o echipă puternică, „familia noastră”, de a crea o atmosferă plăcută și de încredere reciprocă, „siguranța reușitei copiilor noștri. Până în prezent, am reușit să ne cunoaștem mai bine copiii, să ne cunoaștem mai bine pe noi, să ne cunoaștem între noi, cu bune și rele, să învățăm unii de la alții, să ne acceptăm, și consider

că e un start bun pentru cristalizarea celor 7 ani de-acasă! Prin intermediul parteneriatului am pus bazele unei educații democratice, interculturale și incluzive, am reușit să formez caractere frumoase și puternice!

În urma derulării acestor parteneriate, ca urmare a studiului individual se impun câteva recomandări atât pentru cadrele didactice cât și pentru părinți. *Recomandările pentru părinți* ar fi următoarele: să le prezinte copiilor grădinița ca un loc unde se pot juca cu alți copii, unde pot învăța lucruri interesante; să ceară sfatul cadrelor didactice; să participe la evenimentele din grădiniță (serbări, ședințe, voluntariat, etc); să ceară educatoarelor informații despre copil și să ofere informații despre acesta; să dorească să participe la luarea unor decizii cât mai bune pentru grădiniță, etc.

Educatoarele ar trebui să țină seama de următoarele aspecte:

- să informeze părinții în legătură cu problemele curente ale învățământului (de exemplu, schimbările din Curriculum);
- să trimită însemnări despre evoluția copilului în grădiniță,
- să caute oportunități pentru discuții informale;
- să invite părinții la activități,
- să-i implice în organizarea centrelor de interes/ activitate, în crearea centrelor tematice, în decorarea clasei pentru serbări sau alte activități;
- să ajute pe părinți să înțeleagă importanța sprijinului lor în educația copiilor;
- să participe la activitățile comunității, etc.

În educație, **parteneriatul** se prezintă ca o concretizare a acțiunii de „renovare” a învățământului. El apare ca o alternativă ce poate permite accelerarea schimbărilor pe tărâmul educațional în direcția unei mai profunde colaborări între factorii implicați în dirijarea dezvoltării personalității copilului. În același timp relația partenerială în educație creează premisele unui învățământ performant, perfectibil în concordanță cu dinamica societății. Activitatea în parteneriat are nenumărate avantaje, deoarece creează relații de colaborare, clarifică diverse probleme educative, oferă un nou cadru de dezvoltare a personalității copiilor. Activitatea în noul curriculum preșcolar îl citează pe D’Hainaut care atrăgea atenția asupra faptului că “punctul central al curriculumurilor trebuie să fie elevul, nu materia... și că atunci când se vorbește de conținutul curriculumului trebuie să înțelegem ca nu este vorba de enunțări de materii de învățat, ci de scopuri exprimate în termeni de competențe, moduri de acțiune sau de a ști în general ale elevului”. Competența se naște și se va evalua la confluența verbelor: *a ști, a ști să faci, a ști să fii, a ști să devii*, astfel devine esențială

EDUCATOARE: LADARU VICTORITA
GRADINITA NR.1 TURLUIANU

capacitatea de transformare,de autodevenire permanenta,de racordare la cerințe din ce în ce mai dinamice.Pentru a realiza aceste competențe rolul cel mai important revine educatoarei și modului de realizare a comunicării didactice,implicat a inițierii de parteneriate educaționale benefice pentru copii,cât și pentru factorii implicați: grădiniță,familie,comunitate.

Bibliografie:

Băran- Pescaru, A., „Parteneriat în educație”, București, Editura Aramis Print, 2004;
P.R.E.T.,Modul nr.2 :„Împreună pentru copii:grădinița și comunitatea”’,București,2008;
Vrășmaș, E., A., „Consilierea și educația părinților”, București, Editura Aramis 2002.